آذربایجان دموقرات فرقه‌سی مرکزی قومیته‌سینین اورغانی

نمره ٦٤ (۳۵۳) ایکنجی دوره

بو روزنامه هیئت تحریره واسطه‌سیله اداره اولونور
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی مرکزی قومیته بناسیندا

آذربایجان

۴ شنبه ۲۹ آبان ۱۳۲۵

تك نمره ۱۰ شاهی

آبونه	ایللیك	۱۲۰	ریال
٦	آیلیغی	٦٥	»
۳	»	۳۵	»
۱	»	۱۲	»

مبارزه دوام ایده‌جکدر...

مسکو رادیوسیندان

آنلاشیلدیغینا گوره تهراندا بیر پارا شایعه‌لر یوراخیلیبدیر که گویا خارجی لره منتسب اولان قوشوت باشچیلاری ایران توده فرقه‌سی و آذربایجان علیهینه توطئه پارادیرلار. نتیجه که بیلیریك ژوئن آیینین ۱۳ ینده آذربایجان نماینده‌لریله تهران حکومتی آراسیندا بیر موافقت نامه امضالاندی که مرتجعلرین غضبلنمه‌سینه سبب اولدی بونلار بیلیر دیلر که بو موافقتنامه یالنیز آذربایجان اوچون یوخ بلکه ده بوتون ایراندا انتخاباتین آزادلیغی و بیر پارا باشقا اصلاحاتین عملی اولماسینا سبب اولاجاقدر.

هامی بیلدیگینه گوره ژوئن آیینین ۱۳ ینده باغلاندیغی موافقتنامه‌ده بوتون مسئله‌لر حل اولونمادی. مرتجعلر تهرانلا آذربایجانین رابطه‌لری‌نین قارالتیلماسینا امیدلی اولدولار. لکن بو فکر دوز چیخمادی. تبریز رادیوسونین ۷ نوامبردا وردیگی خبره گوره آذربایجان ایالت انجمنی بوتون مسئله‌لری آقای قوام‌السلطنه‌نین پیشنهادی اوزویله تصویب ایتدی و زنجان که قاباقجادان آذربایجانین جزوینده ایدی تحویل ویریلدی.

بیر پارا خارجی محفللر آذربایجان مسئله‌لرینین حل اولونماسیندان ناراضی دیرلار، ولی مسئله اونلارین میللرینین خلافینا اولاراق مسالمت یولیلا حل اولوندی.

بونلار ایسته‌ییرلر که رضاشاه دوره‌سینی زور و اسلحه ایله آذربایجاندا برقرار ایتسینلر. مناسبتسیز دگل که لندن رادیوسینین ۱۳ نوامبردا دیلی تلگراف روزنامه‌سیندن انتشار وردیگی خبری ذکر ایده‌ك او خبر بئله‌دی‌ییر: ممکندیر که ژنرال احمدی که ایندی قوام‌السلطنه‌نین یئرینده ایشلره عهده‌داردیر بیر پارا اقداملار ایتسین.

لندن رادیوسی

ایران قوشونونون ستادی اعلام ایتمیشدیر که دولت ژاندارملاری زنجانا دوغرو گیتمکده‌دیرلر، سون موافقتنامه اوزویله پنجشنبه ۲۳ر۸ر۲۵ ده آذربایجان قوه‌لری زنجانی تخلیه ایتمیشلر. بیر پارا شایعه‌لر یوراخیلمیشدیر که گویا دولت قوه‌لری زنجانا دوغرو حرکت ایتمیشلر. ایران قوشون ستادی بو خبری تکذیب ایتمیشدیر.

باکی رادیوسی

وئریلمیش خبرلره گوره پهلوی شهرینده نظامی حکومت اعلام اولمیشدور. رسمی دایره‌لرین دئدیکلرینه گوره بو صون زمانلاردا ملی مجلس سئچکی‌سینه حاضرلاشماق مناسبتیله خارجی‌لره مربوط اولان عنصرلر بعضی ایشلره مشغولدولار. ارتجاعی عنصرلر دموقراتیك یغنجاقلاری هدف‌له‌ییرلر. خوزستاندا کارگرلرین ۵۰ باشگاهی باغلانمیش، ۴۰ نفر ئولمیش، ۱۷۰ نفر یارالانمیش، ۷۰ نفر زندانا گونده‌ریلمیش و ۵۰ نفر تبعید اولموشلار،

۵۰۰۰ حدودینده شورای متحده‌یه عضو اولان کارگرلر نفت شرکتینده‌ن اخراج اولمیشلار. خوزستاندا ایران خلق فرقه‌سینین ۵ قومیته‌سی غارت اولموشدر،

آقای وکیلی، ضابطی و باشقالاری کیمی جنوبدا اولان بوتون دموقرات عنصرلر تبعید اولموشلار.

گیلاندا ایران خلق فرقه‌سی تشکیلاتینا سیخینتی وئریرلر، رودسر، لنگرود، لاهیجان دا قولوبلاری باغلامیش و داغیتمیشلار و ۳۰۰ نفردن آرتیق تبعید اولموشدر.

سمناندا دموقراتیك تشکیلاتلار تمامیله اورتادان گئتمیش و ایران خلق فرقه‌سینی یاندیریب فرقه باشچیلارینین ائولرینی غارت ائتمیشلر ۳ نفر حدودینده ئولمیش، ۱۰ نفر یارالانمیش، بیر عده ملایره گونده‌ریلمیشدر.

ملایرده ایران خلق فرقه‌سینده عضولیك اولان کندلیلرین پلیس واسطه‌سیله اینجیدیب غارت ائدیرلر. اصفهان و بوشهرده و باشقا یئرلرده ایران خلق فرقه‌سینی یاندیرمیشلار...

وئریلمیش خبرلره گوره بو ایشلر دولت دایره‌لرینین کومکلیگی ایله انجام تاپیر.

بوخاریداکی خبرلر خارجی رادیولارین ایرانین داخلی وضعیتی باره‌سینده وئردیکلری خبرلردن عبارتدورلار. ارتجاعی جریانلاری او قدر شدتلندیرمیشلر که بوتون دنیا بو جریانلارا متوجه اولوب و سیاسی محفللر ئوز نقطه‌نظرلریندن اونلارین باره‌سینده قضاوت ائدیرلر.

قتل و غارت ادامه تاپدیقجا پرده‌لار بوخاری قووزانیب اونلارین آرخاسیندا اولان کثیف قیافه و هیکل‌لر ظاهره چیخیر. آزادلیق جریانلاری قارشیسیندا وجوده گلمیش عکس‌العمللر اولدیقجا شدتلی در. مشروطه آدینا و مشروطه قانونلارینین موجبینجه ملته حکومت ائده‌ن عنصرلر ملتی ئوز ائوینده ئولدیریب - یارالاییرلار. قانونی موقعیتدن اوتانماز جاسینا بو کیمی سوء استفاده ائده‌ن عنصرلر رضاخان دوره‌سینی یئنی‌دن دیریلتمك و ئوز نظرلرینجه بیر « دموقراتیك دیکتاتور » لیق ایجاد ایتمك ایسته‌ییرلر هر گون بیر یئرده نظامی حکومت اعلان اولونور، هر گون اورالارجا فاجعه‌لی قتل و غارتلر یاد و ئوزگه سیاسی دایره‌لرین فتوی‌سی ایله عمله گلیر.

بو کیمی عمللرله ۱۵ نجی ملی مجلس سئچکی‌سینی تاخیره سالماق و یا بو دوره‌ده پارلمانا یئنه کئچمیشده اولدیغی کیمی ملتین قانین سوران ارتجاعی عنصرلر یوللاماق ایسته‌ییرلر اونلار ایسته‌ییرلر که ملتی هدف‌له مکله یئنه مجلسی ئوز ایسته‌دیکلری نماینده‌لر ایله قاپاسینلار.

لاکن اونلار بیر دفعه‌لیك بیلملی دیرلر که ملت آزادلیغی و دموقراسی اوغروندا مبارزه ائده‌ن آزادیخواهلار هر قیمته اولور اولسون ملتین مقدس ائوی اولان مجلس شورای ملی‌یه داها ملت دشمنلرینه یول وئرمیه‌جکدیرلر.

آزادیخواهلار ئوله‌جکلر و زندانلاردا یاتاجاقلار، لاکن هر یئرده اولور اولسون اونلارین مبارزه‌سی دوام تاپاجاقدر.

بو کلك‌لری دوزه‌لده‌ن عنصرلر ال - ایاقلارینین ایتیرمکلرینی اثبات ائدیرلر. ترور و وحشت یاراتماقلا ئوز موقعیتلرین حفظ ایتمك ایسته‌ییرلر.

آزادیخواهلار متانتله دایانیب و اونلارین توره‌تدیکلری جنایتلرین شاهدی اولمیشلار.

بو وضعیت دوام ائده‌رسه مرتجعلرین موقعیتلری داها تزلزل‌الده‌ن گئدیب و اونلاری شوم بیر سرنوشته دوچار ائده‌جکدر.

آزادیخواهلار ئوزلرین ایتیرمیش مرتجعلرین و اونلارا دستور وئره‌ن اربابلارین جوابین ئوز محکم بیرلیکلری ایله وئریب تاریخین تکامل سیرینی گئری قایتارماق ایسته‌ینلره، بو فکرلرین یالنیز خام و تجربه‌سیز بئیینلرده‌ن ائشیگه چیخا بیلمه‌سینی اثبات ائده‌جکدیرلر.

آقای پیشه‌ورینین

زنجان شهر تشکیلاتینا تبریك تلغرافی

زنجان

آقای علی‌زاده زنجان شهر تشکیلاتینین قونفرانسینی منیم طرفیمدن تبریك ایدیز. اورادا اولان نماینده‌لره دئییز: هر حادثه اولور اولسون بوتون آذربایجان دموقراتلاری سیزی ئوزلری‌نین آیریلماز قارداشی حساب ایدیرلر و سیزین مقدراتی‌نیزا تمامیله شریك اولدیقلارینی بیلدیریرلر.

زنجان آزادیخواهلاری بوتون ایران آزادیخواهلاری ایله بیرلیکده آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین شانلی بایراغی آلتیندا ایرانین استقلال و آزادلیغی اوغروندا هر بیر فداکارلیغا حاضر اولدیقلارینی بیز بیلیریك، اونلارین شهامت و مردانه‌لیك لریله آلینان آزادلیغی مدافعه ایتمکه حاضر اولدیقلارینا دریت ایمانیمیز واردر.

زنجان دموقراتلاری همیشه اولدیغی کیمی آزادلیق نهضتمیزین قاباق صفینده گیده‌جکدر.

زنجان و خمسه زحمتکشلری فقط آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین رهبرلیگی آلتیندا ذوالفقاری، یمین‌لشکر و اسلحه‌دارباشی کیمی قان ایچن مرتجعلرین ظلم و تعدی لریندن خلاص اولدیغی کیمی فقط بو فرقه‌نین دوزگون سیاستی نتیجه‌سینده ده اونلارین تجاوزلرینه صون قویماغا موفق اولاجاقلار.

یاشاسین آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین قهرمان زنجان و خمسه تشکیلاتی.

یاشاسین او تشکیلاته رهبرلیك ایده‌ن یورولماز فرقه سیاسی باشچیلاری.

عزیز یولداشلار! بیز بیر دقیقه بیله سیزلری یاددان چیقارمالی دگیلیك بونا امین اولمالی‌سیز.

یاشاسین خمسه و زنجاندا فرقه‌نین بایراغینی حفظ ایده‌ن قهرمان فرقه یولداشلاریمیز!

پیشه‌وری

فریدون ابراهیمی

صلح اوغروندا

-۹-

مقصد نه در؟

بیر نفر ژورنالیست انگلیس حکومتی‌نین یوناندا تعقیب ایتدیگی سیاستی موسولینی‌نین اسپانیا حقینده اجرا ایتدیگی سیاستله مقایسه ایده‌رك یازمیشدیر: « انگلیس سوسیالیست وزیری « بوین » تزلزل‌داریسی تقویت ایتمکله موسولینی‌نین فرانکو باره‌سینده عهده‌دار اولدوغی وظیفه‌نی داشیماقدادر... »

یونانین داخلی وضعیتی دموقرات و صلح سوه‌ن دنیانین نظریندن گیزلی قالمامیشدر. دنیا مدنیتین و عمومی صلحین دایاغی اولان سووت حکومتی یوناندا حکم سوره‌ن تحمل ایدیلمه‌یه‌بیلمز شرایطین اوستوندن پرده‌نی قالدیراراق، یونان مسئله‌سین « امنیت شوراسیندا » مطرح ایتمکه مبادرت ایتمیشدر « اوکراین » خارجی ایشلر وزیری « مانوئیلسکی » بو مسئله‌نی امنیت شوراسینین پروغراماسیندا یئرلشدیرمکدن ئوتری پاریسدن امریکایا گئتمیشدر.

پاریس صلح قونفرانسیندا سووت حکومتی‌نین بو عالیجناب حرکتی هومانیست، نوعپرور و عموم خلقلرین آزادلیغین سوه‌ن نماینده‌لر و ژورنالیستلر آراسیندا بویوك راضی‌لیق توره‌تمیشدر.

گون اولماز که دنیا دموقرات روزنامه‌لرینده یوناندا کئچن قانلی و فجیع حادثه‌لر باره‌سینده مقاله‌لر، عکس‌لر و موثق خبرلر منتشر اولماسون...

سنتیابرین ۱۲ سینده یوگوسلاویا سفیر کبیری پاریسده بیر گئنیش مطبوعات قونفرانسیندا یونان تروریستلری باره‌سینده موثق اسناد و مدارك ارائه ویره‌رك اظهار ایتدی که یوناندا ۱۵ مین مسلح تروریست فعالیتده در.

اما انگلیس حکومتی نه اینکه یونانیدان ال چکمك و بو اولکه‌نی تخلیه ایتمك خیالیندا دگیل بلکه ئوز اوردولارین شمالی یونانه اعزام ایتمك و آلبانیا سرحدلرینده تمرکز وئیرمکله ئوز گئنیش نقشه‌لرین آشکار

بقیه‌سی ٤ نجی صحیفه‌ده

تبریزده‌کی سووت مکتبینین

خلقیمیزه معارف ساحه‌سینده ایتدیگی خدمتلر هئچ بیر زمان اونودولمایاجاقدر!

خلقیمیز سووت اتفاقینا

تحصیل ایتمکه گلندن محصللردن اولدیقجا آرتیق مسئولیت و جدیت طلب ایدیر

آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین رهبرلیگی سایه‌سینده ملی نهضتیمیزدن صونرا خلقیمیز ئوز دوغما آنا دیلینه صاحب اولاراق بوتون ساحه‌لرده ترقیه دوغرو ایره‌لی گئتدیگی کیمی معارف ساحه‌سینده ده داها بویوك موفقیتلر الده ایتمیشدر.

ایندی بوتون معارف موسسه‌لرینین قاپیلاری خلقیمیزین اوزونه آچیلمیشدر.

ایللر بویی بیزی آنا دیلیمیزه حسرت قویان استعمار و ارتجاع سیاستلری آرتیق مغلوب ایدیلمیشدر.

تبریزده‌کی آذربایجان سووت مکتبینین اوچ ایل بوندان اول تاسیس

قالانی ۲ نجی صحیفه‌ده

خویدا

خویدان گلن خبره گوره آبان آیینین ۲٦ سیندا خوی‌دا فعال فرقه عضولرینین و فرقه حوزه‌لری مسئول‌لارینین یغنجاغی اولموش و بو یغینجاقدا جاری مسئله‌لر باره‌سینده لازمی مذاکره‌لر ایدیلمیشدر.

خ. مهرآبادی

تاریخین مقدراتی امپریالیزمین ایستدیگی دگل

تاریخ صحیفه‌لرینده بشریت عالمینده بیر بیرینی تعقیب ائتمکله وجوده گلن دائمی دگیشیکلیکلر هئچ فرد « عالمین » و هئچ « آقالین » قلبیندن کئچن آرزو و آمال اولمایبدر. البته اوزون قرنلر بویو اجتماعیت یاشایشلاریندا وجوده گلن تغییرلار، بشریت عالمینده تابع اولدوغی تاریخی تکامل نتیجه‌سینده بیر فورمادان باشقا بر فورمایا کئچیبدر: تاریخین صحیفه‌لرینی ورقله‌ییب انسانیت عالمنی نظردن کئچیره‌جك اولورساق، اجدادلاریمیز مختلف دوره‌لرده حیات یاشاتماپ تا بوگونکی

قالانی ۲ نجی صحیفه‌ده

تاریخین مقدراتی امپریالیزمین...

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

عصر ترقی و آزادلیق مقصدی‌ایله ، انسانیت عالمنین هر طوری یارامازلیقلارینا قارشی غالب گلمکده اولان دموقراتیا عصرینین یارانماسی‌شرایطنی الده ائتمیشدر : بو شرایطی الده ائتمك ایچون بویوك وحشتلی وقانلی محاربه‌لر تاریخ صحیفه‌سینده نصب اولونوبدر . دئمك اولار کی بیر عده مفته‌خور و پارازیت قورد شکلینده اولان اشخاصین آلچاق نیتاری‌اساسیندا بشریت عالمینده آه و زارلیق تخمی اکیلمیش و خلقلاری جهالته اسارته و فلاکته سوق ایتمشلردی لاکن اصل حقیقتده بو جور فشاراتی و خیاناتی تولید ائدن سرمایه‌دارلیق عالمی راحتلیك‌ایله ئوز جنایتلرینه ادامه‌وئره بیلمزدی نهایت حق صاحبلری بیر گون ئوز حقاری‌ایله مبارزه‌یه قالخیشاجاق و فتنه‌کارلاری لرزیه سالاجاقلاردی . انسانیت عالمنین اکثریتنی تشکیل‌وئرن دنیا مظلوملاری نین باشلاری اوسته اولان جهالت پرده‌سینی قالدیرماق ایچون وارگوجلرینی صرف ایتمکه و قابیلیزمی ئوز منحوس جنایتلریندن گذشته گتمه‌گه‌حتی بعضا فاسدعمرلرینه وداع ائتمگه مجبور ائدیکلری . قدیم روما امپراطورلارینین ظلمنه قارشی اولان عصیانلار و بویوك فرانسه‌انقلابی و سایره بو جور انقلابلار آزادلیق مبارزه‌لرینن نمونه‌لریدر . دنیانین هر نقطه‌سینده‌انسانلار ئوز آزادلیقلارینین اله آلینماسیندا فداکارلیقلار ائدیب و موقعیت ایجاب ائدن کیمی ئوزحقلرینه یتشبلر و یتیشجکلر . بئله کی ۱۹۱۷ نجی ایلده باش وئرمن بویوك‌اوقتیابر انقلابی روسیه چاریزمینه رومانوفلار سلسله‌سینه خاتمه وئریب او ئولکه‌ده یاشایان مختلف ملتلرین حیاتینی‌سعادت‌گونشی ایله ایشقلاندیردی خلقلر تام آزادلیغا چیقیب ، ۵۰ یه یاخین‌ملتلرین‌محکم وصلحپرور دولتی یارادیلدی نهایت عصرمزده دنیا حقیقت گوروشونی گورمکه گوزی اولمایان ، مدنیت دشمنلری فاشیزم و امپریالزم اجلاقلاری تشویشه و اضطرابه دوشدولر . ئوزلرینی عالی نژاد حساب ائدن آلمان فاشیستلری اوبدورما و خیالی نقشه‌لرینی دنیاده عملی ائده‌جکلری‌مقصدی ایله آزاد ملتلرین دینج حیاتلارینا باسغینلار یاپیب و بویوك زحمتلرمقابلنده عمله گلمش قیمتلی مدنیت‌مرکزلرینی خرابه‌زاره دوندردیلر نتیجه‌ده تاریخ اونلارین یالانچی نقشه‌لرینین طنابلارینی ئوز بوغازلارینا کئچیردی .

مگر بو قدر حیاتی تجربه‌لرامپریالیزم منحوس‌لاری ایچون عبرت‌اولا بیلمزمی ؟

مگر اونلار حقیقتی و تاریخین مقدراتین آنلاماق ایسته‌میرلرمی ؟

شبهه‌سیز که یوخ ! سودا بوغولان الین سامان چوپونه آتار . . .

اونلار ئوز یاراماز عملریندن ال چکمك عوضینه خلقلری اینجیدیر و اونلارین حیاتلارینی ناله وقغانلارا دوچار ائدیر و هله‌لیك ئوز بد بین قلبلرینه تسلی وئریرلر . بوعنوان‌ایله که معلومدر که دنیا مظلوم خلقلری بنی عصریده جهانشمول دنیا محاربه‌سینین یاراتدیغی نزاعت اساسیندا ئوزآزادلیقلارینی طلب ایتمگه جسارت مقاملارینا گلدیکلری موقعده ، ایران خلقلریندن‌ده روح آزادلیقی‌عقیده آزادلیقی مملکتین عمومی ترقی‌سی‌واستقلالیتی تامین ائتمك نظرینده وجوده گلمیشدر لاکن ئوز عملریندن ال چکمه‌ین امپریالیست دلاللاری بوحقیقی خلق الده آلالاریندان قورخویا دوشوب و بیرداها بو مظلوم خلقلرین شیره‌سینی چکیب آپارا بیلمیه‌جکلرینی آنلایب هر جور آلچاق و فتنه کار افداماتلاردان مضائقه ایتمیرلر . امپریالیست فتنه‌کارلاری و اونلارین جنوب نفت شرکتینده‌کی پولدار دست پرورلری اوتانمادان بیچاره خوزستان کارگرلرینین حیاتنی تهدید و توهین‌محیطنده قرار وئریبلر کارگر باشچیلاریندان ئولدورمك و اونلاردان آغیر اشکنجه‌لرله زندانا سالیب خوزستاندان تبعید ائتمك کیمی یاراماز حرکتلری ایله مظلوم خلقلرین آزاده‌لیك الهاملارینی بوغماغا چالیشیرلار . اونلارین تاریخین چرخینی گئری دوندرمگه زورلاری یتیشمیه‌جك . بیهوده خلقین گوزیاشلارینی آخیدان و اونلارین دینج حیاتینا فریادلار گتیرمن امپریالیزمه هیچ بیر منفعت الده اولمیاجاقدر . اونلارخلقلری قرغینا وئرمك و اونلاری تبعیدائتمك عوضینده ئوز چرکین عملرینه خاتمه وئرسه‌لر تکلیفلرینی آنلامیش‌اولارلار . بو عصرین یاراتدیغی و گلجك عصره دوغرو گئتمن عمومی بشریت ترقی‌سی خلقلرین آراسیندا یالانچی «کدورت» اکیلمك یا اونلارا اذیت وئریلمکله دایانماقدادر . امپریالیزم دلاللاری اگر بیر چاره تاپسالار تاریخین چرخینی دالا دوندریب ئوزلرینه نجات وئرسینلر اما اونودا دوشونمه‌لیدرلر که او عملده بو کره زمینی‌ده ممکن دگل شاید آیری بیر کره تاپیب‌اورایا کوچلر چونکه تاریخین مقدراتی هیچ «آقانین و هیچ «فرد عالینین» دلخواهی دگلدر

تبریزده‌کی سووه‌ت مکتبلرین ...

اول صحیفه‌دن بقیه

ایدیلمه سینه باخمایاراق خلقمیزین معارفه دوغرو ایره‌لی گئتمه‌سی ایچون بو مکتب اولدیقجا بویوك خدمتلر ایتمیشدر .

ایندی بورادا آذربایجاندا یاشایان خلقلارین اوشاقلاریندان ۶۵۰ نفری تحصیل ایتمکده درلر .

سووه‌ت حکومتینین معارف ساحه‌سینده ، ایران خصوصیله آذربایجان خلقینه یاخیندان یاردیم ایتمه سینین نتیجه‌سی اولاراق بورادا اوخویانلار مجانی اولاراق تماملیه تدریس لوازماتیندان تجهیز ایدیلمیشلردر .

قیدایتمك لازم در که ، تبریزده سووه‌ت مکتبینین معلمه ، معلم لری و خصوصا مکتب مدیری آقای علی اصغر اوف مکتبده اوخویان طلبه‌لرین بیلیك سویه‌لرینی آرتیرلماسی اوغروندا چوخ زحمت چکمیشلردر . اونا گوره درکه ، ایلك دفعه اولاراق بو ایل مکتبی ۱۸ نفر طلبه یوکسك قیمتله قورتارمیشدر .

قورتارانلارین ۱۱ نفری آذربایجانلی ۷۷ نفری ایسه ارمنی در .

سووه‌ت اتفاقینده عالی تحصیل آلماق ایچون شمالی آذربایجانین پایتختی اولان باکو شهرینه گوندریلن ۱۱ نفر طلبه‌لریله معلملر آراسیندا آبان آیینین ۱۸ نده مکتبده گوروش گئجه‌سی تشکیل ایدیلمیشدی .

بو گئجه ده سووه‌ت اتفاقینین تبریزده‌کی قونسولونون معاونی آقای سعید زاده ، آذربایجان معارف رئیسی آقای دیبائیان ، تبریزین قوجامان معلملریندن آقای صفوت ، مدنیت ایوی مدیری آقای شریفلی سووه‌ت مکتبی معلماری‌ایله بیرلیکده ، مکتبی قورتاران طلبه‌لر ایله مهربانجا سینا اولاراق صحبت ایدیب اونلارین گلجك تحصیللری حقینده بیر چوخ مهم نصیحتلر و مصلحتلر دئمیشلر .

سونرا مکتبی قورتاران طلبه‌لردن عافیت ، صفری و قارا خانیان سوز وئرمیشلر که ، تبریزده‌کی سووه‌ت مکتبینده درسلرینده موفقیتلر الده ایتدیکلری کیمی بوندان سونرا عین قاعده ایله سووه‌ت عالی مکتبلرینده‌ده تحصیل آلاراق ئوز بیلیك سویه‌لرینین طلب اولونان کیمی آرتیراراق وطنلرینه قاییدیب خلقلرینه خدمت ایده جکلر در .

بو گئجه باکیا گئدن محصللر و اونلارا زحمت چکیب درس وئرمن معلملر ایچون ان قیمتلی گئجه لردن اولمالا برابر خلقمیزینده معارف ساحه‌سینده الده ایتدیکی بویوك موفقیتلردن بیری ایدی .

آبان آیینین ۱۹ ندا محصللر و اونلاری یولا سالماق ایچون ۲۰۰ نفردن آرتیق ضیالی نماینده لری ، مکتب شاگردلری ، همچنین آذربایجان انجمن ایالتی رئیسی آقای شبستری ، آذربایجانین والیسی آقای دوکتور جاوید ، آذربایجان دموقرات فرقه‌سینین صدر معاونی آقای بادکان ، شهر قومیته سینین صدر معاونی آقای ولائی و آذربایجان همکارلار اتفاقلاری مرکزی شوراسی صدری آقای یوریا تبریز دمیر یول ستانسیونینده حاضر ایدیلر .

خلقمیزین سیناتمیش رهبرلری و باشقا ضیالی نماینده‌لری محصل‌لری یولا سالارکن اونلارلا صحبت ایده‌رك دئمیشلر که ، «ایندی دنیا بیلیك دنیاسیدر ، بوتون ایچونده خلقمیزین معلم ، مهندس و باشقا اختصاصلارا مالك اولان متخصصلره احتیاجی واردر .

سووه‌ت حکومتی‌ایله ایران دولتی نین دوستلیقی سایه سینده بیز بو خوشبختلیگه نائل اولموشوق .

بیز سیزی سووه‌ت اتفاقینده تحصیل ایتمگه گوندریرکن امین اولوروق که معین اختصاصلار دا بیلیکلرینیزی آرتیراراق تحصیلی قورتاردیقدان سونرا وطنیمزه قاییداراق خلقیمیزه لایقنجه خدمت ایده جکسنیز ... » .

صمیمی گوروشلردن سونرا قطار حرکت ایده‌رك یولا دوشدی .

مکتبی قورتاران ۷ نفر ارمنی طلبه لر ایسه سووه‌ت وطنداشی اولماغا نائل اولدوقلاریندان آبان آیینین ۲۷ سینده ایروان شهرینه یولا سالینا جاقلار .

غ . موسی زاده

انسان پارازیتلری

بیزیم ئولکه میزده ان چوخ انکشاف ایتمیش و اهالینین چوق حصه‌سین دوتمش مرضلاردن بیریسیده معده باغیرخاق قوتلاری مرضیدر عمومیتجه انسانلاردا تصادف ایدن معده باغیرساق قورتلارینین نوعلری ۱۳۵ قدر تعیین ایدیلمشدر . بونلارین ۷۰ نوعی گیرده یعنی سوخولجان و ۶۵ نوعی یاستی قورتلار توعیندندرلر . بو قورتلاردان تقریبا ۶۰ نوعی بیزیم شرایطمیزده انسانلاردا چوق تیز تیز تصادف ایدیلیر .

معده باغرساق قورتلارینین یومورتالارینین بیر چوق نوعاری ئوز یومورتالیق انکشاف دوریلرینی تورپاقدا سودا ، تره بارلار و میوه‌جاتلار اوزرینده توز شکلینده کئچیریرلر . بو توز شکلینده اولان یومورتالارین اوستونده ایله بیر محکم قابیق - پرده عمله گلیر که ، بو قابیقدان طبیعتین سویوقو ، ایستیسی و گونشین‌شعاع‌لاری هیچ بیر تاثیر ائتمیر . بوحالدا یاشاماقدا اولان بو یومورتالار ایسته‌ر ایشلندیگمز سولار ، ایسته‌ر میوه‌جاتلار و تره بارلار واسطه‌سیله و ایسته‌رسه توز شکلینده هوایا قاریشیب هوا واسطه‌سیله انسانلارین وجودینا داخل اولور . معده باغرساغا دوشن یوبرك قابیقلی یومورتانین برك قابیغی‌درحال اریر و اصلی یومورتا ئوزی‌انکشاف ایتمه گه باشلایر . شرایطمیزده تصادف ایدن معده باغرساق قورتلارینین بیر چوقلاری ئوز - ئوزونی مایالایر - یعنی بو قورتلارین طبیعتا قورولوشلاری ایله‌در که بیر عدد قورتدا همی ارکك و همیده دیشی خاصیتی‌واردر او درکه ، عمله گلمیش بیر عدد قورتدان بیرآز زماندان سونرا میلرجه یومورتالار و بونلاردانده ینی قورتلار عمله گلر که بیر آز زماندان سونرا بو آدامین قارین باغرساقلاری قورتلار ایله دولور .

وقتی که قورت یومورتالارینن توز شکلینده سولار ، میوه‌جاتلار ، تره بارلار واسطه سیله وجوده داخل اولوب انسانلاری اریدیجی ، بینین ، زکاسینی زهرله‌ییجی بیر مرضه مبتلا ائتدیکینی بیلدیك او زمان بو مرضه دوتولماماق ایچون نه جور جلوگیرلیك ایده‌جگمیزیده بیلمه‌لییك

جهانشمول پروفیلاکتیك عالیملرین دیدیکلری کیمی مین نفرمرضی‌معالجه ایتمکدن‌سه‌او مرضین‌منبعینی‌لغو ایدیب میلیونلارجا انسانلاری او مرضه دوتولماقدان خلاص ایتمك یاخشیدر .

بیزیم خلقمزین قورت مرضلارینه مبتلا اولمالارینا ان شدید سببلردن بیزیم ایچدیگیمز ایشلندیگیمزسولاردر چونکه اهالینین ایچدیگی‌و ایشلندیگی امبار و حوض سولارینین اکثریتی آرخلاردان آخان سولاردرکه ، اگر بونلاری تحلیل‌ایتسه‌ك تقریبا ٤٠ فایض مقرو بلاردان ، قورت یومورتالاریندان و غیری کثافتلردن‌عبارت اولارچونکه بو آخان سولارا جماعت هر نوع کثافتلرینی ، زیبللارینی توکوب ، اوشاق اسکیلرینی ، چرك پالتارلارینی‌یویورلار ، و بو سولاریدا امبارلارادولدوروب ایچیرلر ، بونا گوره‌در که خلقین یاریدان چوق حصه‌سی قورت مرضلارینه مبتلادرلار .

البته انجمن ایالتی و آذربایجان دموقرات فرقه‌سی رهبرلیگی ایله بو مسئله چوق درین بیرصورتده نظره آلنمیشدر سو لوله کشلیگینین بنوره‌سی قویولمشدر بوتیّ خلقمزین ساغلاملقی ایچون اولان بویوك قسمتینی قلم‌ایله ایضاح ایتمك چتیندر . بونین‌ایله‌برابر حاضردا خلقمز بیر چوق مرضلره‌خصوصا قورت مرضنه دوتولماماق‌ایچون جدی تجاوکیرلیك ایتمکین یوللارینی بیلمه‌لیدر . بو ایسه چوق آسان بیر ایشدیر . هر کس بیلمه‌لیدرکه اونون ایچدیگی ، خوراك قاب قاشقلارینی ، تره بارلاری و یدیگی میوه‌جاتلاری یوماق ایچون ایشلتدیگی سولارنهایت درجه‌ده ناتمیز و کثیفدر ، بوندان‌بیر چوق و خصوصا قورت مرضلارینه‌دوتولا بیلر . پس نه‌ایتمك لازمدر ؟ ایچیلن سولاری تماما قایناديب‌سونرا ایچمه‌لی . چونکه سو بو قایناتدیقدا اوندا اولان‌هرجورمقروبلارین ۹۹ فایظی محو اولار البته ساغلام بیروجودا ساغلام تمیزچی سوچوق خبردرنه‌اینکه قایناتمیش ؛ لاکین او تمیز سو کی بیز دیبریك هله‌لیك ماموریا ممکن دگیل . بیز قورت‌مرضلرینین ، انسانین زحمت قابلیتینه بینینه ، فکر ذکاسینا و عصبلرینه نه کیمی بویوك ضررلر ویردیکین یازاجایق

آزادلیق

بو گون آزادلیق گونشی دنیانی ئوز نوریله ایشیقلاندیریب و دنیادا یاشایان مظلوم خلقلاری استبداد و دیقتاتورلوغون زنجیرلریندن نجات وئریب و آزادانه یاشاماغا طرف سوق ایتمکده در . داهـا بوندان سونرا استثمارچی قوه‌لری هیچ بیر وقت آزادلیق سئلی نین قارشیسیندا دایانا بیلمیه جکلر بو سئل دنیانین هر نقطه سینده چوروموش ارتجاعی قوه‌لری بیر دفعه لیك سیلیب آرادان آپاراجاقدر .

بو گون دنیا آزادیخواهلاری کسگین فعالیته باشلاییب دنیانین هر نقطه سینده حتی عصرلربویی مستملکه و خلقلری قول حالیندا یاشایان مصر هندوستان ، اندونزیا ، فلسطین و بو کیمی ئولکه لرده ارتجاع قوه‌لرینی آرادان آپارماقدان ئوتری بویوك مبارزه‌لر گئدیر .

خوشبختانه آذربایجان خلقی ده کیشیلی و قادینلی الده ایتدیکلری آزادلیق نتیجه سینده ئوز مقدراتلارینی ئوزلری حل ایتمکده درلر .

آذربایجانین قهرمان خلقلرینین قیام ایتمکلری سایه سینده در که نه تك آذربایجان خلقی بلکه دیمك اولار بوتون ایراندا یاشایان خلقلرده بو آزادلیغین میوه سیندن بهره‌مند اولورلار . بیز آذربایجان خلقی ایگرمی بش ایل دیقتاتور حکومتین ظالمانه رفتارینه وعملیاتینه دوزدیکدن سونرا ساییز قربانلار و بویوك فداکارلیقلار نتیجه سینده ایندی بو آزادلیغا مالك اولا بیلمیشیك نجه که بیلیریك کچمیش دوره ده قادینلارا آزادلیق‌اولمادیغیندان هیچ بیرجورامکان یوخیدی که کشی لر ایله بیر حقه مالك اولسونلاراما ایندی ایسه‌شانلی فرقه میز وجوده گلدیکدن سونرا بو جور مصائب و مشکلاتی بیزلرین قارشیمیزدان گوتوروب و قادینیله کشی نین حقوق برابرلیگینی عملی ایتمیشدر . ایندی قادینلارا امکان واردرکه هر نوع اجتماعی و سیاسی ساحه لرده کشی لر ایله برابر ئوز شخصی و اجتماعی حقوقینا مالك اولسونلار .

بیر بیله آزادلیق و دموقراسی اصولینده یاشاماق ایچون الده ایتدیگیمیز موفقیتلره باخمیاراق داها آرتیق ئوز وظیفه لریمیزده چالیشمالی داها دا ترقی و تمدنه دوغری هر دقیقه دن استفاده ایدیب قاباغا گیتمگیمیز لازمدر بیزگرك بو مقدس کلمه نی تاریخین قیزیل صحیفه لرینده و قلبلریمیزین ان درین گوشه لرینده یازیب و همیشه اونی عزیز و گرامی ساخلامالی ییق .

یاشاسین آزادلیق و اونی اساسلاندیران آذربایجان دموقرات فرقه سی !

عزت خانم قره باغی

چئویره‌ن: رضا آذری

تاریخی رسام «سوریقوف»

۵

سوریقوف ئوز رساملیق تابلوسیندا سیبیریا چاپارلاریندان بیربسینی اوزرینده یرماق عسکرلرینین، تاتارلارلا آپاردیقلاری محاربه‌نی ترسیم و تصویر ایتمیشدیر. بو تابلودا، تاماشاچیلارین باخیناغیندا کی بویوک قایقلار اوزرینده یرماغین مسلح افرادی گورونمکده اولوب اونلارین باشی اوزرینده بایراقلار اسمکده و الریندە تفنگلر پارلاماقدادیر. چایین مقابل ساحلیندن، تاتارلارین چوخلی قایقلاری حرکت ایدیرلر اوخ و کمان ایله مسلح اولان تاتارلار، پولاد زره گیمیش اولان یرماغین قهرمان عسکرلرینه صدمه یتیره بیلمیرلر.

محاربه‌نین نتیجه‌سینی، دوشمنلرین آجیخلی صورتلاریندان آنلاماق اولور چونکه قطعی نتیجه‌نین اله گلمه‌سی ایچون دوگوشون چوخ شدتله واقع اولدیغی و عین زماندا چوخلی قان توکولدیگی معلوم‌دور. یرماق عسکرلرینین ده سیمالاری چوخ غضبلی و گرگین لشمیش اولدیغیندان توجهی جلب ایدیر و گوستریر که، بونلار محاربه‌ده یتیشمیش استقامتلی و ثباتلی اشخاصین قیافه‌لری‌دیر. اونلارین سیمالاریندان ئوز حقانیتلرینه ایمان و اعتقاد نمایاندیر. تابلودا یرماغین عسکرلرینین صایی آزدیر، لاکن اونلار توپلانمیش و متحد حالدا رسم اولوندیقلاریندان، اونلارین قدرت و قوتلری تجسم ایتمیش و اونلارین دالیسیندا چوخلی قوه‌نین موجود اولدیغی‌دا بللی ایدیر. عکسینه اولاراق تاتار دوگوشچیلرینین دالیسینداکی گورونن بوش فضا و سیبیریانین نامرتب اراضی‌سی، تاتارلارین آرخالاریندا هیچ بیر احتیاط قوه‌سینین اولمامیش اولدیغینی گوستریر. بو تاریخی واقعه‌ده ایکی طرفین قوه‌لری و اونلارین موقعیتی کیفیتی سوریقوف ایچون اهمیتلی‌دیر. مثلا یرماغین حمله‌سی، روسلارین تاتارلارلا آپاردیقلاری مبارزه‌نین طولانی اولوب تاریخده یئنی بیر صحیفه آچدیغیندان توتری (یعنی بو محاربه‌لرین ملتین گله‌جکی و ترقی‌سیندن توتری اولدیغیندان) سوریقوف او شدتلی ووروشمالاردان بیربسینی «سیبیریانی استیلا» عنوانیله مجسم ایتمیشدیر.

***

«۱۷۹۹ نجی ایلده سووورووف آلپ داغلاریندان کیچرکن» آدلی تابلودا، سوریقوف بیزیم عصریمزه یاخین اولان تاریخی واقعه‌لری ترسیم ایتمیش و محاربه موقعینده چتین و مشکل اولان آلپ داغلاریندان روس عسکرلرینین کیچمه‌سینی گوستریر. حقیقتده روس ملتینین محاربه‌یه احتیاجی یوخیدی، یالنیز آلچاق طبیعتلی و تدبیرسیز ولیعهد، ایکنجی یه‌قاته‌رینی بو حربه مجبور ایتدی. بو شخص ئوز سیاستینده، گیچمیش لره تقلید ایده‌بیلمیر و همیشه اونلارین گیدیشاتی نی عکسینه اولاراق رفتار ایدیردی. ملتین وضعیتی بو دوره‌ده چوخ مشقتلی و فاجعه‌لی اولوب، لاکن خلق بو ایامدادا بوتون فاجعه‌لره افتخار و شرافتله تحمل ایتمکده‌ایدی لزومسیز مغلوبیتله نتیجه‌لنن بو محاربه‌ده، سرداراعظم سووورووفون قوماندالیغی آلتیندا آلپ داغلاریندان تاریخی و افسانه‌یه بنزه‌ر کیچمه‌بی باشاچاتدیراندا، یالنیز دوستلار ده‌گیل، بلکه دوشمنلرده بو واقعه دن شاد اولوب مرحبا دیه‌بیلر. سوریقوف، ئوز تابلوسیندا داغاچیخماغی گوسترمیر، بلکه محاربه موقعینده داغ عملیاتی نین ان چتینی اولانی یعنی داغدان اوزآشاغی انمگی تصویر و تجسم ایتمیشدیر بو تابلودا، عسکرلر یوققوشدان چوخ سرعت و شهامتله اوز آشاغی اینمکده و تابلونین بوخاری قسمتینین صول گوشه‌سینده سووورووف گورسنمکده‌دیر. بو تابلودا دا سایر تابلولار کیمی، رسامین توجهینی تاریخی قهرمان جلب ایتمه‌میش بلکه ملتین ئوزی اونون دوشونجه‌سینین مرکزینده قرار دوتدیغیندان رسامین بوتون توجهی ملتین عالی صفتلرینی ترسیم و تعیین ایتمکه یونلمیشدیر. گنج دوگوشچیلر، جاهلانه عشق و علاقه ایله تورخولو خطرلی اوچوروما دوغری سرعتله قاچماقدادیرلار، آغ ساچلی عسکرلر تمام جدیتله، ایشین چتینلیگینی آنلایان حالدا، فوق‌العاده عصبانیتله دوشونجه‌سیز عسکرلیک حمله‌سینه اقدام ایدیرلر. اونلارین قیافه و گوروشلرینده، اونلارین صفتلری و خاصیتلرینین اخلاقی نمایاندیر. عین زماندا بو تابلونون هیئت عمومیه‌سینده هامونین توجهیندن توتری بیر مسئله تجسم ایتدیریلمیش: تمام صورتلر، قیافه‌لر وحتی خطردن قورخان آداملارین سیمالاریندان بئله هاموسی نین قطعی صورتده بو عمومی و آغیر ایشی باشا چاتدیرماغا عزم ایتدیکلری گورسنمکده‌دیر. یئنی تاریخی دوره‌ده، سوریقوف ملی صفات، قهرمانلیق و شجاعت دن بیر تازا نوعینی میدانا قویموشدور. روسیه امپراطوری پاوولین دوره‌سینده‌کی عسکرلر ئوز انسانی فضیلتلرینی یالنیز روسلارا مخصوص اولان ملی وطن پرستلیک، قارداشجاسینا عسکرلیک حیاتی و ملی شرافت شکلینده حفظ ایدیردیلر. حاکم طبقه‌نین عارسیز و آلچاق طبیعت اولمالاریله برابر، روس عسکرینین شجاعتی تحملی و سایر گوزه‌ل صفاتی نین شهرتی دنیانی دوتموش ایدی. سوریقوف بو تابلودا، ملتی خاصیت سیز و شخصیت سیز بیر جمعیت حالیندا گوسترمه‌میش، بلکه اونی اراده، استقامت و معنوی قوه‌لریله دولی اولان وضعیت‌ده مجسم ایتمیش، یعنی معین موقعلرده ظاهر اولان قوه‌لر، تاریخدن اولان طلبی قدر ئوز حقینی آلیب، ئوز حسابینی تصفیه ایده‌جک شکلده گوسترمیش‌دیر.

سوریقوفون تصویرلری، ایستر پطر دوره سینده‌کی «نشانچیلار»، ایستر ۱۷ نجی عصرده مذهبی اغتشاشلار، یا سووورووفون آلپ داغلاریندان کیچمسی اولسون فرق ایتمز هر برده مقصد ملتین حیاتیندا دخالتی اولان و اونون اساسلی منافعیله تماسی اولان تاریخی حادثه‌لری جلوه لندیرمکدیر.

تاریخی، اشخاص وجرده گتیرمز، بلکه تاریخی‌بنا ایدن ملتدر، آنجاق هرفردین اوندا بیر سهمی واردر، سوریقوفون فلسفه‌سی تاریخ حقینده بودر. سوریقوفون اثرلرینده ملی عنصر همیشه اجتماعی تغییرات مسئله‌لریله بیر بیرلرینه باغلیدرلار.

اجتماعی نهضتلرین نماینده‌سی اولان تاریخی مهم آداملار، بعضی تابلولاردا قومپوزیسیون نظریندن ایکنجی مقامی اشغال ایتمکده درلر مثلا «نشانچیلار» تابلوسیندا برنجی پطر ویا سووورووف «آلپ داغلاریندان عسکرلرین عبوری» آدیندا کی تابلودا، باشقا خلقدن یوکسک مقام صاحبی ده‌گیل‌لر لاکن «خانم موروزوفا» تابلوسینداکی قهرمانین مقدراتی، خلقین اجتماعی مقدراتیله بیر اولدیغینا گوره و او قهرمان ملتین عقایدی نین ترجمانی اولدیغیندان، رسام او قهرمانلاری حادثه‌نین مرکزینده و تابلونون اورتاسیندا ترسیم ایتمیشدیر. هرایکی حالدادا سوریقوفدان ئوتری قابل توجه موضوع، حادثه‌لرین تاریخی سوژه‌سینی تصویر ایتمکدیر. دنیانین اینجه‌صنعتلر صحیفه‌سینی قارالیان یعنی رساملارین، قهرمانلاری یالنیز اولاراق جامد تزیینات اورتاسیندا تصویرایتمک مودی ۱۸۴۸ نجی ایلدن صونرا محو اولدی.

سوریقوف ئوز اثرلرینده یالنیز رئالیزم عادات ورسومینی حفظ ایتمه‌میش بلکه اونلاری تکمیل لندیرمیش، یعنی دنیا اینجه صنعتلرینده ناتورالیزم وفورمالیزمین سایه‌سیز و مختلف طرزلری اجتماعی جنبه‌سی اولان حادثه‌لری درک ایدیب آنلاماغی بوتون - بوتونه اورتادان آپاردیغی دوره‌ده، سوریقوف رئالیزمه پرورش ویرمیشدر.

رساملیق صنعتی نین ملتدن بحث ایتمدیگی دوره‌ده، روس رسامی سوریقوفون اعتقادی بوایدی که حقیقی صنعت گرک خلق ایچون اولسون و خلقین باشابشدان سوژه‌والهام آلمایان رسام، کامل رسام اولا بیلمز.

رساملیق صنعتی‌نین انحطاط ایللرینده سوریقوف عالی صنعتی اثرلر یارادمیشدر.

بو، ملی نهضتلر تاریخیندن اقتباس اولونموش اثرلرده، ملتین ئوزی و همده وجوده گتیردیگی قهرمانلارین عظمت وجلال لاری پارلاماقدادر.

صون

گنجعلی صباحی

وطن و خلق محبتی

۲

وطن و خلقه درین محبت آذربایجان ادبیاتی تاریخنده گوزه‌ل بیر خصوصیت اولاراق همیشه ئوزونی گوسترمیشدر. بو خصوصیت بوگونکی معاصر شاعر و یازیچیلاریمیزدا داها دا قوه‌تلی بیر طرز افاده ایله انکشاف ایتمکده‌در. قوجامان شاعریمیز فطرت «وطنیم» شعرینده یازیر:

عاشیقم من‌سنه، سنسن منه جانان وطنیم!
شاکرم گرسنین عشقینده ویئرم جان وطنیم!
بند- بندیمدن اگرنی کیمی دوغرانسام من،
سنین اوغروندادوزوب‌التمزم افغان وطنیم!

بیله لیکله شاعرین وطنه اولان سونسوز محبتی و اونون یولوندا جانیندان بئله گنچمکه حاضر اولدوغونی گوروریك. چونکه، او، وطن مفهومینین درین معناسینی آنلاییر.

ئوز وطن وخلقینی منفور ارتجاعین ظلمندن خلاص ایتمك ایچون، ئوز شعرلریله بیر انقلاب جارچیسی، فداکار بیر مبارز کیمی میدانه آتیلیب ئوز قامینی کسکین بیر سلاحه چئویرن آقای بی‌ریا «وطنه خطاب» شعرینده یازیر:

ای نازلی وطن! سن‌منی عالمده یاشاتدین،
وئردین آناتك تربیه مه دهرده امکان.
منده سنی حفظ ایتمك ایچون سینه‌می گردیم
اوغروندا قوپاردیم قارایئللر کیمی طوفان.

قدرتلی شاعریمیز آقای اعتماد «دوغما آذربایجان» آدلی شعرینده

هیچ قوه جهاندا آیرانماز سنی مندن،
ممکن‌می آیرماق اولا بیر روحی بدندن؟
اوغلانلارینین فکری مرامی بو در آنجاق،
دائم یاشا ای عزتیمیز، ای آنا توپراق.

شاعرین سوزلری، وطن وخلقینه باغلی اولان، ئوز حیات و سعادتینی اونون ترقی و تکاملینه باغلی بیلن خیاللاریمیزین صاف اوره‌ك سوزلری کیمی ترنم اِئدیلمیشدر.

آذربایجان شاعرلری ایچریسینده درین مضمونلی و بدیعی شعرلری ایله تانینمش گنج شاعرلریمیزدن آذراوغلی یازیر:

بو حقیقتدر دئیرلر وطنین،
حقی آرتیق در سنه بیر آنادان.
وطن اوغروندا جانیندان گئچه‌نین،
قالاجاقدر آدی تاریخده ایتان!

دئمکله چوخ حقلی اولاراق انسانین اوزرینده وطنین حقلی آنادان چوخ اولدیغینی گوستریر.

قاباقجیل شاعرلریمیزدن آقای سن‌امینی وطنین آزادلیقیندان، مدنی ترقیسیندن، خلقین شن و آزادحیاتیندان الهام آلاراق «وطن — ای وطن» آدلی شعرینده یازیر:

سئوگیلیم! فرحلن، دی شیرین دیلون
آچیلیب باغیندا چیچکون گلون.
وصفینده اوخویور نغمه، بلبلون.
جلالیم، شوکتیم وطن — ای وطن!

گنج شاعره حکیمه خانم بلوری صاف الهامی بیر محبتله وطنینه باغلی اولوب، هموطنلرینین سعادتینی ایسته‌یره‌ك یازیر:

وطن سئویر اوره‌گیم هموطن سعادتینی
وطن! سرور دل و قلب پر ملالم،
وطن‌امنیم اوره‌گیم، عشق بی‌زوالیم‌سن.
وطن! منیم هوسیم همده خوش‌خیالم سن.

حقیقتا بئله در، آنانی سئومیه‌ن آتایا حرمت بسلمه‌یه‌ن بیر اولاد حیاتدا ان آلچاق ویاراماز بیر مخلوق در. وطنین حقی آنادان داها چوخ داها دا مقدس در. وطن سیز بیر انسانین حیاتی‌عمده دوشگون وشرفسیز بیر حیاتدر.

اعلان

سووەت مریضخانه‌سی خبر ویریر که محترم اهالینین خواهشینه گوره مریضخانه‌نین تازه بناسینده خانملار ایچون مخصوص دوغوم شعبه‌سی تشکیل ویریلیب تازه گلمیش عالی درجه‌لی خانم دکتر آستاخوسکایا توسطیله معاینه و دوغوش قبول اولونور هابئله مریضخانه‌ده دیش مریضلری تازه و قابل متخصصلر طرفیندن معاینه و معالجه ایدیلیر.

سووەت مریضخانه‌سینین مدیریتی

فتحی خشکنابی

عشق و محاربه!
یا
آلکساندرین خاطره‌لری

-۱۹-

فکریمده سنی مجسم ائدیرم، طبیعتین بوتون گوزه‌للیکلرینی ئوزیمینکی و سنونکی بیلیرم، سانکه بو پارلاق گوی، اودلی نقطه‌لر کیمی گوبین ماوی صحیفه‌سینده ایشیلدایان اولدوزلار مندن و سندن ئوتری چیخمیشلار، طبیعتین قوجاغیندا اولان بدیعی منظره‌لر یالنز سنون خاطرینه گوزه‌للشمیشدر...

فکریم منیم شاعرانه‌خیاللاریم جولانگاهی اولان عالملردن کئچیب آخیردا سنی بورادا سگوریرم، سنون سحرلنمیش و پای سحرینین ماوی وصاف سماسینه بنزه‌ین گوزلرین منه باخیر، سکوت! هریئر ساکت‌لیك! بو ساکت‌لیك منه سنون الهی گوزه‌للیگینی درك ایتمگه امکان وئریر...

سنون الریندن دوتوب میداندا دوشموش جسدلری، ئوز خاطره‌لریمی بیر-بیر سنه دیرم، سنده وطنیمیزین محافظه‌سی اوغروندا اولمیش جوان قارداشلاریما آغلاییرسان، صونرا سانکه سنون ومنیم، هرایکیمیزین اوره‌کلریمیزدن «انتقام!» نعره‌سی هوادا منعکس اولور...

***

افسوس! بو، کیمین خیالی شبحی‌ایدی؟! سنگر و بیرده من! هیچ بیر زاد یوخدر. تانیانین خیالی ئوتوب گئتدیر. منیله اونون آراسیندا داغلار، گئنیش چوللر، اوزون مسافه‌لر فاصله واردر. نه ائدیم؟ حرب ده منیم قول — قانادیمی قوه‌تلندیره‌ن اونون محبتی در...

***

هوا قارانلوق اولدیغینا گوره انسان ان یاخین بیر فاصله ده اولان جسملری گورمکدن بئله عاجز اولور. حربی طیاره‌لرین و توپلارین قیشقیرتیسی او قدر دهشتلی و قورخولی‌در که بیزی بیر سولمیش یارپاق کیمی محاربه نین طوفانی ایچه‌ریسینده هر بیر یئره آپارابیلیر. بیز بو طوفانین قوجاغیندا اراده‌سیز اولاراق هرطرفه گئدیریك.

ایندیه‌قدر بو کیمی شدتلی محاربه اولونمامیشدر، هامونی قورخو بورویوب، عسکرلرین اراده‌سی محاربه‌نین جریانینا تمامیله تابع اولموش و فکرلشمك استعدادین اونلاردان تمامیله سلب ایتمیشدر. قولاقلاریمیزین بو قورخولی سسلره عادت ایتمکلرینه باخمایاراق بو سسلری ائشیتدیکده ده‌رین بیر اضطراب و هیجانا دوچار اولوروق...

محاربه فرونتیندا حاضر اولوب ئوز دیریلیگی ایله اوینامایان بیر آدام بو وضعیتی درك ایده‌بیلمز.

حتی من بو قورخولی جریانی مجسم ایتمکدن بئله عاجزم... بومبا آلتیندا، تانك لارین زنجیرلری آلتیندا اولموش جسدلر هرطرفدن گوزه چارپیر. چوخلی یارالانموش عسکرلر میداندا دوشمیش و اونلارین حزین سسلری ائشیدیلیر، اونلار کومك طلب ائدیرلر. لاکن یاردیم گوسترمگه هیچ بیر امکان یوخدر. دشمنله اوز-اوزه گلیب سونگو، تفنك قونداغی و یومروق ایله ووروشیریق، بیربیریمیزی ئولدیریریك...

هر ایکی طرفده‌ن تازه نفسلی قوه‌لر کومك ایتمك ایچون گلمیشلر، حربی قاعده و استراتژی ذره‌جه ده اولور — اولسین گوزلنمیر. داها فرمان انتظاریندا اولان بیر قولاق یوخدر؛ داها ئوز یولداشینی گوروب و اونون جسدینی ایاقلاییب کئچمیه‌ن بیر آدام یوخدر؛ داها آجیق آلاولاریندان یانار داغ کیمی شعله‌لنمیه‌ن بیر اوره‌ك یوخدر...

قادینلارین دوتولماق خبری بیزه یئتیشیر، اونلارین بیرعده‌سی ئولمیشدر.

«ایوان» منیم یاخینلیغیمدا ووروشیر، سانکه ده‌لی اولموش، قیشقیریر، پناهلاندیغی سنگردن خارجه چیخیر، قاباغا گئدیر، مسلسل آتیر، سونگو ایشله‌دیر و ئوز نشانلیسین سسله‌ییر...

اونا طرف حمله گتیره‌ن عسکرلردن قورخمیر، سانکه‌اونو بویوك بیر قوه رهبرلیك ائدیر؛ او، نشانلیسینا طرف، اونو گورمك مقصدیله گئده‌رکن بوتون مانعه‌لری آرادان قالدیریر... لاکن اونون هارادا اولدیغینی بیلمیر. بوتون وارلیغی ایله انرژی ایشله‌دیر. بو انرژینی اونا وئره‌ن نشانلی‌سینین عشق‌ومحبتی‌در.

گوزلریمیزی ئوز... توپراق دوتموش لباسلاریمیز جیریلمیش وحشتلی سس‌گوی بوتون جبهه‌نی بورومه‌شدر، بئله لیکله گئجه یئتیشیر.

صلح اوغروندا

۱ نجی صحیفه‌دن بقیه

ایتمکده در .

بو سیاستی تعقیب ایتمکدن مقصد نه در ؟

اگر صلح قونفرانسیندا یونان دولتی نین قونشی بلغار و آلبانیا علیهنه آپاردیقی فتنه‌لی تحریکاته باخیلارسا ، اگر بو قونفرانسدا انقلوساقسون نماینده لری‌نین بالقان‌دا وجوده گلن دموقراتیک نهضته و دموقراتیک‌دولت‌لره قارشی رویه‌سینه توجه اولارسا و بو نماینده‌لرین پیشنهادلاری اوزره دانوب چایینین بین‌المللی ایدیلمه‌سی و بو تحویله بالقان ئولکه لری نین استقلالیتینین پوزولماسی نظره آلینارسا انقلوساقسونلارین مقصدلری معلوم‌اولار.

آیری بیر مهم مقصد داردانل مسئله سین تجزیه ایتمکله آشکار اولا بیلر .

انگلیس قوه لری یوناندا اولماقلا تکجه شرقی مدیترانه نی (خصوصیله سوئز کانالین) قونترول ایتمیر بلکه داردانل و بسفور بوغازلاریندا مستقیم صورتده قونترول ایتمکده درلر .

بورا دان بی آپارماق اولار که ترکیه دولتی نه ایچون سوومت‌حکومتی نین منطقی پیشنهادینه جواب ویرمکدن اول ، بوغاز لار مسئله سی خصوصندا انگلیس حکومتی‌له مشاوره ایتمکه و او دولتین منافعین قوروماغا علاقه گوستریر .

انگلیس حکومتی یوناندا « مونارخوفاشیست » دسته لری تین‌حا کمینین تحکیم و تقویت ایتمکله ، یونانستانی گوستریلن سیاسی و نظامی و اقتصادی هدفلره یتیشمک ایچون « باز » انتخاب ایتمیشدر .

دنیا خصوصیله اوروپا مدنیتینده بویوک تأثیری اولموشدر و هابئله روس‌خلقی اوروپا مدنیتیندن گنیش صورتده استفاده ایتمیشدر .

اونا گوره « غربی مدنیت » ، « اوروپا مدنیتی » ، « آتلانتیک ـ مدنیتی » ، « شرقی مدنیت » دیمک اولماز . . . . بیز امینیک که تولستوی دنیا مدنیتینه آتوم بومبا سیندان آرتیق خدمت ایتمیشدر . . . (اوزون سوره‌ن گورولتولی آلقیشلار)

بورادا قید ایتمک لازمدر که بو کیمی « آنتی سوویه‌تیک » نقشه لرین خلق لر ایچریسینده هیچ بیر طرفداری یوخدر . بو نقشه لری ایره‌لی سوره‌نلر چرچیل لر ، ایدن لر و اسموتز لر و بونلار کیمی محاربه دلاللاری درلر.

اوروپا بیرلشمیش دولتلری

نه دیمک در ؟

اوروپا بیرلشمیش دولتلری نین نقشه سی محاربه دن‌. صونرا مطرح اولدوغونا باخمیاراق یئنی بیر مسئله دگیل . بو همان محاربه دن اولکی « مونیخ » سیاستی در که محاربه دن صونرا یئنی فورمول شکلی ئوزینه آلمیشدر ولی حقیقتده اوروپانی همان اوچوروما سوق ایتمکده در .

« مونیخ » سیاستی نین طرفدارلاری یعنی چکوسلواکیانی تجزیه ایدیب و ایکی اللی هیتلره تقدیم ایده‌ن و بو تحویله تکجه آوروپانی یوق بلکه عموم دنیانی قورخولی تهلکه یه معروض قویان سیاستچیلار ، هله ده آرادان گئتمه ییب و « غربی اوروپا بلوکی » یا « اوروپا بیرلشمیش دولتلری » نقشه سین تعقیب ایتمک و اونین حیاته تطبیق ایدیلمه‌سی ایچون چالیشماقلا ، سوومت دولتینه قارشی تبلیغات آپارماقدا درلر .

بونلار بیر آزدا ئوز نقشه‌لریندن تجاوز ایدیب تکجه سوومت حکومتین اوروپا ایشلریندن اوزاق ساخلاماق ایسته میرلر بلکه « سوومت مدنیتین » ده « اوروپا مدنیتین » دن آییرماق ایسته ییرلر .

معروف سوومت یازیچیسی و فرانسه خلقی‌نین معروف دوستی « ایلیا ارنبورغ » پاریسدن آیریلارکن « سفیرلر کلوبی » طرفیندن ترتیب ویریلمیش بیر بویوک یغنجاقدا، فرانسه خلقی نین عموم طبقه لری نماینده لری نین مقابلینده ، « مدنیت و سوومتلر اتفاقی » خصوصندا معروضه‌سینده ، قدرتلی بیر منطق ایله بو نقشه‌نی افشا ایده‌رک گورولتولی آلقیشلار آراسیندا دیدی :

« مدنیت بیر ئولکه یه و یاخود بیر ملته منحصر اولا بیلمز ، مدنیت انحصار دا ساخلانمالی یا گیزلنمه لی بیرشئی دگیل ، بویوک روس خلقی‌نین

فرقه خبرلری

تبریز شهر قومیته سینین ۷ نجی محله قومیته سینده‌کی فعالیت

۱ ـ آسوری خلقینین سوادسیزلاری ایچون ۷ نجی محله قومیته‌سی بناسیندا، ایکی قلاسدان عبارت بیر قورس آچیلمیش و هر گون بو قلاسلاردا آذربایجان و آسوری دیل لرینده هله‌لیک ۵۳ نفر آسوری وطنداشلا ریهیز دان تحصیل ایتمکده درلر .

۲ ـ بو قومیته نین ئوزینده آقروبات عملیاتی ایچون لازمی‌اسباب تهیه ایدیله‌رک ایندی اللی نفره قدر فرقه عضولری و جوانلار تشکیلاتیندان آقروبات ورزشلارینده جدیتله اشتراک ایتمکده درلر .

۳ ـ ینه‌ده ۷ نجی محله‌قومیته‌سینده ارمنی وآذربایجان دیللرینده ۱۵ گونلیک دیوار غزیته سی نشر اولونماغا باشلامیشدر .

۴ ـ بو گونلرده ۷ نجی محله قومیته‌سینده یاتقین سوندیرمک ایچون فنی اصولدا بیر « ده‌رنک » تشکیل ایدیلمیش هر هفته بیر گون ٤٠ نفردن آرتیق « ده‌رنک » عضولری اورادا علمی و فنی اصولدا تعلیم گورمکده درلر .

تبریز قرائتخانه سینین ۲۵نجی ایل دونومی

آبان آیینین ۲۶ سیندا تبریزده اولان تربیت قرائت‌خانه‌سینین‌تاسیسی‌نین ۲۵ نجی ایل دونومی مناسبتیله قیزلار دانشسرا‌سیندا‌طنطنه‌لی یغینجاق اولموشدر : یغینجاقدا بو کتابخانه‌نین تاسیسی‌هابئله کتاب ومطبوعاتین‌اهمیتی بارەسینده صحبت لر اولوب آخرده آنامین کتابی آدلی نمایش تماشایه قویولوب وحاضر اولانلاردان صمیمی پذیرالیق عباه گلمیشدر .

اورومیه‌ده

اورومیه‌دن خبر ویریلیر که اورومیه شهرینده‌ده بیر سوومت مریضخانه‌سی تاسیس اولونوب ومرتب حالدامریض لری قبول ایتمگه باشلامیشدر .

اردبیلده

اردبیلده‌ن خبر ویریله‌یگینه گوره اردبیلده وایالەده اطراف کندلرینده غله حاصلی‌نین جمع ایدیلمه‌سی جدی صورتده دوام ایدیر . بونا گوره ده بیر چوخ عده مامورلار دان اطراف محاللارا حرکت ایدیب ئوزوظیفه ـ لرینی انجام ویریرلر .

بیله‌سوار کندینده دورت نفر محتکرین انبارلریندان ۱۰۰ تون بوغدا و ۱۵۰ تون دا آرپا کشف اولونوب اقتصاد اداره‌سی‌نین انبارلارینا تحویل ایدیلمیش‌در . اردبیل شهری و اونون محاللاریندا اولان کندلیلر دولت انبارلارینا ویرمه‌لی اولدوقلاری بوغدانی علاقه ایله مرتب صورتده تحویل ویرمکده‌درلر.

آذربایجان

آذربایجان‌رادیوسندان

لهستاندا

لهستاندا سوومت اتفاقی دوستلاری جمعیتی‌نین نماینده‌لر هیئتی لنین گراد شهریندن حرکت ایتمیشلر بو هیئتین رئیسی دیمیشدر که بیزیم بو مسافرتیمز ایکی ئولکه آراسیندا اولان دوستلیقین و مدنی رابطه‌لرین داهادا محکملنمه‌سینه و داها صمیمی‌اولدوقنا چوخلی کمک ایده‌جکدر.

انگلیس روزنامه‌لرینین یازدیقلاری

لندنده چیخان دیلوورکر روزنامه‌سی بیر عده انگلیس کارگر فرقه‌سی عضولرینین مکتوبینی نشر ایتمیشدر بونلار انگلیستانین خارجی سیاستی‌نین مقصدلریندن نگران اولدیقلارینی بیلدیریب انگلیستانین فرانکو اسپانیاسی حقینده آپاردیقی سیاستدن شدتله تنقید ایتمیشلر بو مکتوبدا دیمیشدر که انگلیس دولتی‌نین چالیشماسی اثرینده یوناندا نفرت قازانمیش شاهلیق حکومتی ایش‌اوسته گلیب ایندی یونان مرتجعلری‌ده‌یونان توپراقینی فاشیست یوواسناچه‌ویرمیشلر بو مکتوبدا انگلیستانین آلماندا کی سیاستی‌ده انتقاد اولونموشدر

لهستان ایله‌چکسلواکیا آراسیندا معاهده باغلاناجاقدر

یاخین گله‌جکده لهستانیله چکسلواکیا دولتلری آراسندا بیرتجارتی مقاوله‌نین باغلانماسی گوزله‌نیلیر هابئله بو ایکی‌دولت آراسیندا بیردوستلوق معاهده‌سی باغلاناجاقدر ایندی‌چکسلواکیا دولتی لهستانین فعلی سرحدلرین تمامیله رسمی صورتده تانیمیشدر

آلمان نازیلری تریسته‌ده گیزلین حالدا یاشاییرلار

تریسته‌ده اولان متفقلرین نظامی حاکمی بیلدیریمیشدر که ایندیلیکده ۱۰۰۰مین نفر گیزلین حالدا تریسته‌ده یاشاییرلار بونلار آلمانیا نازیلریندن و یوگسلاویا و اطریشده اولان پادشاهلیق طرفدارلاریندان‌درلر. هابئله ایتالیادان بعضی آداملار تریسته گلیب تریست سنچگیلرینده‌بیر سیرادخالتلر ایتمک خیالینده‌درلر .

سوماترادا

سوماترادا سوسیالیست فرقه‌سنین کنگره‌سی آچیلمیشدر بو کنگره‌ده اولان نماینده‌لر دیمیشلر که بیز بیرلشمیش ملتلر تشکیلاتندا اندونزیا نهضتیندن طرفدارلیق ایدن سوومت اتفاقی نماینده‌لریندن حددن آرتیق تشکرایدیریک هابئله سوماترا سوسیالیست فرقه‌سنین کنگره نماینده‌لری اندونزیا جمهوریتی‌نین بیرلشمیش‌ملتلر تشکیلاتی طرفیندن رسمیتله تانینماقین ایسته‌میشلر .

بلغارستان‌دا اولان (اوقاردیونق) آدلی بیر انگلیس روزنامه‌چیسی دیمیشدر که بلغارستان خلقی بلغارستان کمونیست فرقه‌سنین موفقیتلرینی چوخ سه‌وینج و شادلیقلا قارشیلاییرلار هابئله بلغارستاندا خلقی ئولدیرمک و ترور اولماق خوصیندا دیلن سوزلر یالان اولوب و بو ایسه بلغارستان سئچکیلریندن ناراضی قالان بیر پارا آداملارین سوزی‌در

دنیا خبرلری

رومانیادا سئچگی

بوگون رومانیا سئچکیلرینین باشلاناجاق گونی‌در بونا گوره ده دونن رومانیا مرکزی شهری بخارست‌ده‌خلق حددن آرتیق هیجان و احساسات گوسترمیشلر بخارست شهرینین اهالیسی خیابانلاردا جمع اولوب بیوک میدانلاردا سئچگیلردن قاباق میتینگلر تشکیل ویرمیشلر ایندی رومانیاسئچگیلرینین بیرنجی دوره‌سی‌دوز گون‌دموکراسی اصول اوزره علنی ایدیلیر رومانیا تاریخنده بیرنجی دفعه اولاراق قادینلار ونئون حصه‌لری‌سئچگیلرده‌شرکت ائدیرلر بو دفعه سئچگیلرده رای ویرنلارین سایی گئچمیش‌دوره‌لرین اوچ برابریدر . مخالف فرقه‌لره کامل آزادلیق ویریلمشدر بوفرقه‌لرده خلق کوتله‌لری آراسندا هیچ‌بیر طرفدارلاری اولمادان سئچگیلرده شورش یاراتماق خیالنده‌درلار : لیکن رومانیا خلقی‌نین اراده‌سی بونلارین هاموسونا غلبه چالیب و ظفره دوغرو ایره‌لی گئدیر .

سوومت یازیچیلاری بلگراد شهرینه حرکت ایتمیشلر

سوومت یازیچیلاری اتحادیه‌سینین نماینده‌لریندن عبارت بیر هیئت یوگسلاویا یازیچیلارین بیرنجی کنگره‌سینده اشتراک ایتمک ایچون طیاره‌ ایله بلگراد شهرینه دوغرو حرکت ایتمیشلر .

امریکا کارگرلری اعتصاب ایده‌جکلر

امریکاداکی کومور معدن کارگرلر اتحادیه‌سینین رئیسی اظهار ایتمیشدر که‌اگر نوامبرین ۲۰ سینه‌دک اونلارایله مذاکره‌یه باشلانمازسا ۴۰۰ نفر باشقا کارگرلردن ایسه اعتصاب ایده‌جکلر .

۹ نجی محله قومیته‌سینده

آبان آیینین ۲٤ ینده معارف اداره‌سی و تبریز شهرقومیته‌سی تبلیغات شعبه سینین عضولرینین حضوریله ۹نجی محله قومیته‌سینده سوادسیزلار ایچون تاسیس اولونموش‌درس قلاسلاریندا تحصیل ایده‌ن اشخاص موفقیتله‌امتحان ویرمیشلر .

سرابدا

سرابدان خبر ویریلدیگینه گوره سراب اطراف کندلرینده‌ن اولان اسب‌فروشان کندینده فرقه‌قومیته‌سینین جدیتی ایله گئجه‌درس کلاسلاری تشکیل اولموشدر . علاوه بو کندده فرقه طرفینده‌ن بیر قرائت‌خانه تاسیس اولونوب وکند اهالیسنین‌استفاده‌سینه قویولموشدر . درس کلاسلاریندا‌ایندیلیقدا ۵۰ نفر هوسله درس اوخوماغا مشغولدورلار .

تسلیت

آذربایجان رادیو کمیته سینین بوتون ایشچیاری بووسیله‌ایله لیننانت کاوه وآذربایجان ملی اورکسترینین سولیستی عیسی علی زاده نین وفتیز اولومی مناسبتیله اونلارین عائله‌سینه و دوستلارینا تسلیت و باش ساغلیغی ویریرلر .

ش ۳۷۵ آذربایجان‌رادیو کمیته‌سی

تشکر

ناکام اوغلوم عیسی علی‌زاده‌نین دفن مراسمینده اشتراك ایده‌ن و تسلیت ویره‌ن محترم‌فرقه ، حکومت باشچیلاری قوشون ژنرال و افسرلری ، سوومت مکتبی معلم و طلبه‌لری ، معارف و اینجه صنعت موسسه‌لری ایشچیلری، سایر خانم و آقالارین حضورینه بو وسیله‌ایله ئوز صمیمی تشکرلریمی تقدیم ایدیرم.

جعفر علی‌زاده

داخلی خبرلر

اردبیل‌ده‌کی مدنی رابطه ساخلیان‌جمعیتین تلفرافی

سوومت اتفاقیله مدنی علاقه ساخلیان ایران جمعیتین اردبیل شعبه‌سی طرفیندن اوقتیابر بایرامی مناسبتیله بوتون اهالی‌نین‌هرطبقه‌سینین اشتراکیله طنطنه‌لی بیر یغینجاق اولموش و بعضی ناطقلار طرفیندن حرارتلی نطقلار سویلندیکدن صونرا آشاغیدا یازیلان تلفرافین موسقوایا مخابره اولونماسی گورولتیلی آلقیشلار آراسیندا تحت قراره‌آلینمیش ومخابره اولونموشدر :

موسقوا ـ قره‌ملین، استالین جنابلارینا ـ بویوك اوقتیابر انقلابی‌نین ۲۹ نجی ایل‌دونومی مناسبتیله بویوك روس ملتینه و او جنابه صمیمی تبریکلریمیزی تقدیم ایدیریز .

اردبیل مدنی رابطه جمعیتین شعبه‌سی

آذربایجان ایالتی انجمنین قرارلاری

۱ ـ آذربایجان ایالتی انجمنینین ۲۷ر۸ر۲۵ تاریخنده‌کی هیئت رئیسه جلسه سینده ، سابقده غله نین هر بیر تونونا تعیین ایدیلان ۷۵ ریال عوارضینین لغو ایدیلمه‌سینه‌دایر قرار چیخاریلمیشدر.

۲ ـ ینه ده همین جلسه ده ایکی خروار دان آرتیق غله‌سی‌اولان زارع‌لردن ایکی خروارین مازادیندان یوزده ایگیرمی حکومته بهره ویرملرینه قرار صادر اولموشدر .

فلاحته عاید اولان خبرلر

آذربایجان فلاحت اداره سینین آستارا دا کی نمونه مزرعه سینده ٤ هیقتارلیق چای اکینی ساحه‌سینده‌ن بو ایل ـ ۸۰۰ ـ کیلو چای اله گلمیش و بو چای‌لار فلاحت اداره‌سی‌طرفیندن آشاغیداکی ترتیبله ٤ نوعه آیریلیب ساتیشا بوراخیلمیشدر .

۱ ـ قلمی وابریشمی‌چای‌هر کیلوسی ۱۷۰ ریال

۲ ـ شکسته زرینه هر کیلوسی ۱۲۵ ریال

۳ ـ باربتی چای هر کیلو سی ۹۰ ریال

٤ ـ خاکا هر کیلوسی ۵۵ ریال

بو نمونه مزرعه سیندن حاصل اولان چایلار ایرانین باشقا نقطه‌لرینده حاصل اولان چایلاردان جنس جهتیندن چوخ یاخشی و فرقلیدر .

یئنی « ئه‌لیقتریك » شرکتی تأسیسی

ایندیکی ئه‌لیقتریك شرکتی تبریز شهرینین احتیاجینی کافی مقدار دا تامین ایده بیلمه‌دیگینه گوره ، تبریز بلدیه سی آذربایجان ایالتی انجمنینین موافقتیله بیر سهامی ئه‌لیقتریك شرکتینین تاسیس ایدیلمه سینه اقدام ایتمیش و بو شرکتین سرمایه سی ، هله لیکده بئشیوز میت تومن نظره آلینمیش و هر بیر سهمین قیمتی یوز تومن‌دن عبارتدر .

تصحیح اولونور

دونن ۶۳ نجی نمره‌میزده احمد ـ احمد امضاسینده‌کی : « سوومت دیپلوماسی‌سینین ایکی ظفری » عنوانلی مقاله‌نین دوردینجی صحیفه‌ده‌کی ۳ نجی ستونونون ۳۵ نجی سطرینده مطبعه اشتباهی اثری اولاراق « انکشاف ایتدیرمه‌مگنی » یرینه « انکشاف ایتدیرمگی » دیه سهو اولوندیغینا گوره تصحیح اولونور

آذربایجان مطبعه‌سی